

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **ארבע כנפות**

380

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"וַיַּעֲתַר יִצְחָק לֵה' לִנְכַח אֲשֶׁתוֹ כִּי עֲקָרָה הוּא"...

האמת והשקר גדלו יחדיו

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

כל ענין התפילה. מהותה של תפלה היא, לגבש באדם את ההכרה שאין עוד מלבדו, הכל ניתן ע"י ה' ואליו אנו פונים שרק בו תלוי הכל. וכשפונים אליו, ממילא נוצרת התרוממות הנפש וקרבת אלקים. וכמ"ש חוה"ל **בחשבון התשיעי; 'וראוי לך אחי שתדע, כי כונתנו בתפלה אינה כי אם כלות הנפש אל האלקים וכניעתה לפניו, עם רוממותה לבוראה ושבחה והודאתה לשמו והשלכת כל יהבינו עליו'.**

זהו תוכן התפילה, להשליך כל יהבינו אליו, שהרי הכל תלוי בו, להודות ולשבח לו על מה שיש לנו, שהרי מידו קבלנו זאת. והכרה זו, יוצרת רוממות הנפש ובונה את מעלת האמונה באדם. וכן ברמב"ן סוף 'בא' מודגש; כי ענין התפלה, מטרתה **'שנאמין באלוקינו'.** ולכן נותן הקב"ה צרות ויסורים, שביאו לתפילה וממילא לחיזוק הכרת האדם ואמונתו בבורא.

ולפי"ז פשוט הדבר שצריך לשמוח ביסורים. ומי שחיוו שוטפים בשקט ושלוה, הוא האומלל. שהרי חסרים לו סיבות לשלמות וקרבת אלקים. ומצינו **שדוד המלך אמר: 'שִׁבְטָךָ וּמִשְׁעַנְתְּךָ הִפָּהּ יְנַחֲמֵנִי' (תהלים' כג ד). 'שִׁבְטָךָ', יסורים. 'וּמִשְׁעַנְתְּךָ', תורה. ב' ענינים אלו, הם הנוחם והשמירה, בהליכה בגיא צלמות. והם היוצרים את המצב של; **"כִּי אִתָּה עֲמָדִי" (שם).****

לאור דברים אלו נבין ג"כ השאלה על עצם התפלה למילוי בקשותינו לחיים מאושרים בלי כל צרה ופגע.

המשך בעמ' 2 <<<

האדם בהם... הדרך האחד; כאשר תמצאנה את האיש צרות, ישיב אל לבו ויאמר: אין זה, כי דרכיו ומעלליו עשו אלה לו. וחטאיו עוללו לנפשו 'וַיֵּשֶׁב אֵל ה' ויִרְחַמֶּהוּ' (ישעיה' נא). כענין שנאמר: 'וּמִצָּאֵהוּ רְעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת נֶאֱמַר: הֲלֹא עַל כִּי אֵין אֱלֹקֵי כְּקִרְבֵי קִצְאוֹנֵי הַרְעוֹת הָאֵלֶּה' (דברים' לא יז) ' (שערי תשובה' ב).

בלי הרעות, לא היה עומד להתבונן. כך הוא טבע האדם, כשהוא שבע, הוא בועט. ולעומת זאת, כשהוא רעב וכואב לו, הוא פונה אל ה'. ואפילו אצל דור המדבר, דור דעה, שהיו במעמד הר סיני, **מצינו עליהם בגמרא; 'שאלו תלמידיו את רשב"י: 'מפני מה לא ירד להם לישראל מן פעם אחת בשנה?' אמר להם: 'אמשול לכם משל למה הדבר דומה; למלך בשר ודם שיש לו בן אחד, פסק לו מזונותיו פעם אחת בשנה ולא היה מקביל פני אביו אלא פעם אחת בשנה. עמד ופסק מזונותיו בכל יום והיה מקביל פני אביו כל יום. אף ישראל, מי שיש לו ארבעה וחמשה בנים היה דואג ואומר: 'שמא לא ירד מן למחר ונמצאו כולן מתים ברעב'?! נמצאו כולן מכוונים את לבן לאביהן שבשמים'.** (יומא' עו).

אפילו על דור דעה אומר רשב"י כי היתה הנהגת סיבות של פחד ודאגה, כדי שיכוונו לבם יותר לאביהם שבשמים. וחייב האדם לנצל את הסיבות הבאות עליו, שימלאו את המטרה שלשמה נתנו. ואם האדם מרכז לבו ומתפלל אל ה', נוצרת העליה וההתקרבות, שזהו

אברהם ושרה יצחק ורבקה עקורים היו. **איתא בגמרא; 'א"ר יצחק: 'מפני מה היו אבותינו עקורים? מפני שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים' (יבמות' סד). הקב"ה יוצר סיבה המביאה למצב של; 'וַיַּעֲתַר יִצְחָק' 'הרבה והפציר בתפלה' (רש"י). להתבונן בכמה נקודות בענין זה; וכי גדלותם של האבות לא היתה מושלמת ורצויה בעיני הבורא שיוצר הוא סיבות שיוסיפו בתפלה. ועוד; משמע שהסיבה יצרה את התפלה. ובלי הסיבה לא היה נוצר ענין זה של; **'וַיַּעֲתַר יִצְחָק',** למרות שהאבות היו כה מושלמים.**

אמנם ביאור הדברים פשוט הוא; עליית האדם שייכת אפילו במדרגות הגבוהות ביותר. תמיד קיימת אפשרות לעליה נוספת. אין בזה נקודה סופית שממנה א"א להתקדם יותר. גם אבותינו הקדושים במעלתם הגבוהה, עמדו לפני סולם עליה לגדול ולעלות עוד יותר. וגם אצלם שייך מצב כזה, שבלי סיוע של סיבה, לא היו זוכים להתעורר יותר במדרגתם הגדולה. כיון שכך היא מציאות הבריאה, שהאדם זקוק לסיבות התעוררות בכל המצבים שהוא נמצא בהם. ואפילו במדרגות הכי עליונות.

צרותיו ויסוריו של האדם, הם סיבות לרומם אותו ולהכשירו להתקרבות לבורא. **"כִּי פֶאֶשֶׁר יִיָּסֵר אִישׁ אֶת בְּנוֹ ה' אֱלֹקֵי מִיִּסְרָךְ" (דברים' ח). כאב המחנך את בנו, כך נוהג הבורא כלפנינו בנתינת היסורים. שהרי אם מקבלים צרות ויסורים, משתנים לטובה. וכפי שכותב רבינו יונה, **בריש השער השני; 'בדרכי הסיבות שיתעורר****

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

ולכאורה, מה שייך לבקש מהבורא שישנה את מצבנו? אם סובלים אנו, אין זה ח"ו מקרה, אלא רצון ה'. וא"כ, צריך לקבל את הדברים כמו שהם, שהרי רצון ה' הוא זה. ולהאמין, כי 'כל דעביד רחמנא לטב' ('ברכות' ס) אע"פ שאין אנו מבינים את צד הטובה שבזה. אולם ודאי שהענין לטובתנו, כפי שמבאר ה'מסילת ישרים' (יט). וא"כ, מה שייך להתפלל על מילוי חסרונותינו. וכיצד התפללו האבות על מומם. וכן חנה ששפכה נפשה לפני ה', שיתן לה בן.

אמנם לפי מה שנתבאר, הרי כל ענין החסרון והמום, מטרתו להביא את האדם לתפלה, שירגיש בצרתו ויבקש להסירה ממי שבידו הדבר. וזהו רצון ה' שביצירת המום, שיביא הדבר להתעוררות וקרבת אלקים. ואם שימש הדבר כדוחף לעליה, א"כ שוב אין צורך במום. רצון ה' הוא בהתאם למצב החדש שנוצר, מצב שאינו דורש יותר את סיבת המום להתעוררות. ולכן מרפא אותו הקב"ה ממומו. ('אור יחזקאל').

"וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֲשׂוֹ אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדֵה וַיַּעֲקֵב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֲהָלִים" ('בראשית' כה ז)

ולכאורה יפלא; הלא כאשר ישאל אחד מאתנו מי הם יעקב ועשו ומה ההבדל ביניהם? הרי תשובת כל אחד ברורה ופשוטה. ועוד יתמה על השאלה וכי יש בכלל להשוות ביניהם?! הלא עשו סמל הרע והרשע. ולהיפך, יעקב אע"ה, המרכבה שבאבות. ואילו כאן רואים, שהתורה כותבת הבדל קטן ביניהם; שעשו "יָדַע צִיד אִישׁ שָׂדֵה". וזו כל הגדרת מהותו של עשו.

רואים מכאן יסוד גדול; שאף עשו היה מדקדק במעשיו. וכל ההבדל היה רק בתכונה זו של "יָדַע צִיד". וזה מבואר בחז"ל; שיצחק אע"ה סבר שעשו מדקדק במצוות ('תנחומא' ח). והיאך יתכן זאת, שהיה עשו מסוגל לרמות את אביו יצחק? אלא בודאי, שעשו דקדק במצוות ולפחות היה סבור שמדקדק במצוות וחי בתוך השקר, ששלם הוא במעשיו. כי כן ניתן כח לרע, שיכול להיות רשע גמור ולסבור שמעשיו כשרים. וכיון שהיה מרמה את עצמו, יכול גם לרמות את אביו. וכלשון רש"י; "יָדַע צִיד", לצוד ולרמות את אביו בפיו ושואלו: "אבא, היאך מעשרין את המלח ואת התבן"?.

"וַיְהִי עֲשׂוֹ בֶן אֶרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה" ('בראשית' כו לד). וברש"י; 'עשו היה נמשל לחזיר. החזיר הזה, כשהוא שוכב פושט טלפיו לומר: "ראו שאני טהור". כך אלו, גוזלים וחומסים ומראים עצמם

כשרים. כל מ' שנה, היה עשו צד נשים מתחת יד בעליהן ומענה אותם. כשהיה בן מ' אמר: "אבא בן מ' שנה נשא אשה. אף אני כן". זו מציאות הרשע, שתמיד אומר בכל פעולה, שהוא כשר.

יסוד זה למדים אנו בדברי חז"ל אלו. והטעם פשוט. כי לו לא היתה מדת האמת כלל בעולם, בודאי שכל מעשינו היו רק להראות טלפינו הכשרים. כי בעת שאנו עומדים בדרך השקר, הרי האמת נעדרת והשקר שולט. וכל פעולתו אינה אלא להראות לעין כל, שכשר הוא. ומגיע כח השקר עד כדי שיכול עשו לישא אשה בן ארבעים שנה ולומר: "הריני כיצחק אבי". אף שכל מעשיו סותרים למעשי יצחק (או כמו הזמרים הפסולים שטוענים שמחזירים בתשובה יותר מהדרשנים. עיין ערך חיים ישראל וחבריו) וכל הזמן היה מענה נשים מתחת בעליהן, מ"מ כח השקר מטעה אותו לחשוב, שדומה ממש ליצחק.

וכן לשון 'חובות הלבבות'; 'וכאשר יגבר היצר וימשול בך, יעתיק אותך מן המדרגה ההיא שהיתה קרובה אל האמת ונסתרים בה פני השקר, אל מה שאחריה, עד שיביאך אל מדרגה שנסתרים בה פני האמת והיא השקר הגמור. והיינו; שיש מדרגה שהשקר שולט בה ומעלימה כל דרכי האמת. זה עיקר העבודה מאתנו, שאין בתורה ספורי מעשיות בעלמא, אלא עשו היא מדרגת הטומאה והשקר. ואילו יעקב אע"ה, זה מדרגת האמת הצרופה ללא שום התפעלות נוספת. אמת לאמיתה, פיו ולבו שוין' ('יחוד המעשה' פ"ה).

"וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים". איתא במדרש; 'משל להדס ועצבונית שהיו גדילים זה על גבי זה. וכיון שהגדילו והפריחו, זה נותן ריחו וזה חוהו. כך, כל י"ג שנה, שניהם הולכים לבית הספר ושניהם באים מבית הספר. לאחר י"ג שנה, זה היה הולך לבתי מדרשות וזה היה הולך לבתי עכו"ם' ('בר"ר' ס י). מלמדים אותנו חז"ל, שבעת גידול, אינו ניכר כלל שגדל קוץ, אלא דומה ושוה לגדילת הדס. ורק לאחר מכן מתגלה, שקוצים נושא בקרבו. ואצל עשו, התגלה זאת לאחר י"ג שנה. ואילו אצלנו, יתכן שיתגלה מאוחר יותר.

רבנו חיים ויטאל הקשה; מדוע ענין המדות אינו מפורש בתורה? ותוכן דבריו; שכל המצוות קשורים במדות. וכפי מדותיו של האדם, כן הם תורתו ומצוותיו. ולכן לא הוזכר המדות, שפשוט שחייב לתקן מדותיו הרעות. ועי"ש בלשונו הק', שמי שהוא בעל מדות טובות, בנקל יקיים כל המצוות. ולכן ענוה ושפלות, מביאין לידי רוח הקודש. ('שערי קדושה' א).

כאשר נתבונן במצבנו, נראה שרחוקים אנו מהבנות אלו. והלא אנו סבורים, ש'מדות' הם מדת חסידות. ואיננו יודעים שהם עיקרי תורה. וכמפורש במשנה; 'כל מי שיש בידו ג' דברים הללו, מתלמידיו של אברהם אבינו. וג' דברים. מתלמידיו של בלעם הרשע' ('אבות' ה יט). ואף שיושב בישיבתו של אאע"ה, כיון שבו מדות רעות, הרי זה מתלמידי בלעם הרשע. וכן בשאר המדות. וע"ז אפשר לומר; 'עתידה תורה שתשתכח מישראל' ('שבת' קלח) שנשתכח ענין המדות. וכל הענינים החשובים, נעשו אצלנו כשנויים במחלוקת, כאילו והבעלי מוסר אומרים, שחייבים ללמוד מוסר ולעבוד בתיוקן המדות. ואילו מתנגדי המוסר סבורים, שאין חייבים בעבודת המדות. אלו האומרים שאפשר להסתפק בלימוד התורה ללא עבודת המוסר ותיוקן המדות, אין זה שיטה ואין זה קולא, אלא פשוט חסרון ידיעת התורה והבנת העיקרים הנדרשים מאתנו.

יסוד זה שהכל תלוי במדות, יש ללמוד מפרשת יעקב ועשו. כאשר התורה מגדירה מהותו של עשו הרשע, אינה אומרת שעבר חמש עבירות חמורות, או שהיה בעל תאוה גדול, אלא; "וַיְהִי עֲשׂוֹ אִישׁ יָדַע צִיד", שהיתה בו מדת השקר, שיכול לצוד אנשים בפיו. ואף אביו יכול היה לרמות. כ"כ חזקה היתה בו מדת השקר וכדוגמת אנשים היודעים לעשות מעשי קסמים, להתעות את זולתם, כן היה עשו קוסם ומומחה גדול באופני השקר, "אִישׁ שָׂדֵה" שחי בהפקרות ואינו מקבל על עצמו כל עול.

"וַיַּעֲקֵב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֲהָלִים", מהותו של יעקב אע"ה, היתה מדת האמת, עד י"ג שנה, היו עשו ויעקב הולכין בשוה לבית הספר ולא היה ניכר כלל רשעתו של עשו. ואף זה, מכח תכונת השקר שהיתה בו, שלא יכלו כלל להכיר את תכונות הרע שהיו טמונות בו. השקרן, אין לו קשר לפנימיות ומסתפק בחיצוניות, שהרי רצונו רק לשקר ולהתעות את העולם. ועליו נאמר: "פְּפִי שְׁלוֹם אֶת רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקַרְבּוֹ יִשֵּׂים אֲרָבּוֹ" ('ירמיה' ט ז).

כל כך רחוק אצלו ענין הלב, מהנאמר בפיו. ומכיון שמסתפק בחיצוניות ואין לו קשר למהותם של הדברים, ממילא רחוק מהתקרבות אל השי"ת. ולכן, כיון שהשקר בו, אין לו תקוה שיזכה לעולם הבא. ומשום כך מגדירה התורה את עשו במדת השקר, שכיון ששקר בו, לכן הגיע להיות עשו הרשע. ומעתה מובן מדוע חובת הדבקות במדות ובפרט במדת האמת, חייבת להיות עיקר עבודתנו. ■ ('אור יחזקאל').

התרוצצות

"ויתרצצו הפנים בקרבה ותאמר אם פן למה זה"...

עולם נפלא ומאיר באור יקרות, עולם של אוצרות רוח שלא יסולאו בפז. ומולו, על הכף השניה? עולם של רפש וזוהמה, של קלות וקללה, של ניאוך ונבלה, של חיי שעה תלושים שאחריתם חרטה. **׳נתאמר אם פן למה זה אנכי׳**, למה לגדל ילד בין קצוות מנוגדים? מדוע לקרעו בין החיוב והשלילה, האור והחושך, הטהרה והטומאה? **׳נתלך לדרש את ה׳׳**. לשאול את הרב, לשאול 'דעת תורה', איך לחנך את הילד שיהיה שלם עם עצמו ומורשתו, להקנות לו חינוך שורשי ולשאוב עבורו מן המעיין הנצחי. (הר' שלום מאיר וולך שליט"א) ■

חשך ואור בערבוביה. שולחים את הילד לחינוך תורני, לשעות של אור וזוהר, מטען רוחני נהדר. ומהמרקע, גם מהרדיו, נפליטים דברי ארס, ליצנות והוללות, אף זימה וכפירה. והנפש הרכה קולטת הכל. ומתרוצצים בקרבה 'יעקב' ו'עשו', מה 'מריבים על נחלת שני עולמות'. מה ינחל ילד זה? איזה עולם יקנה לעצמו? איזה עולם יבנה בו?! ובאמת, כששמים על כף המאזנים את שני העולמות, כלום יש השוואה ביניהם? בכף האחת, עולם של אמונה נפלאה, של מורשת אבות, של מעמד הר סיני, דורות של רבנים צדיקים וקדושים. עולם של כל הקדוש והיקר לנו,

התורה נצחית היא ומדברת אל כל יהודי ויהודי, בכל דור ודור. אבל נדמה, שלא היה עוד דור שפסוק זה היה לגביו אקטואלי כ"כ כדורנו. **׳כשהיתה עוברת על פתחי תורה, יעקב מפרנס לצאת. וכשהיתה עוברת על פתחי עבודה זרה, עשו מפרנס לצאת. דבר אחר; מתרוצצים ומריבים זה עם זה, על נחלת שני עולמות׳**. (רש"י). שני פירושים שהם אחד. **אם נתבונן, הרי נחרד ונבהל**; אנו מחנכים את ילדינו, אוצרינו היקרים לנו מכל, עמלים עבורם יומם וליל ורוצים רק טוב בעבורם. והנה, עם כל רצוננו הטוב, 'מתרוצצים הנערים', כבעונש כף הקלע, ר"ל. בבתים כה רבים, משמשים

אין תירוצים

"אם פן למה זה אנכי"

עול. יאמרו לו: "יצחק אבינו גדל עם ישמעאל, שניסה להדיחו ולפתותו. עמד בתומו, וסלל את דרכו". יהודי לא יוכל לתלות את רפינו **׳במערכת מזל, בטבע אב ואם, במכריח אחר׳**. יאמרו לו: "הנה, יעקב ועשו. נולדו באותו מזל, לאותם הורים, קיבלו אותו חינוך. וכל אחד פנה לדרכו. פילס את דרכו, זה במעלה וזה במורד". **׳כל אחד ואחד מישראל חייב לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי אברהם יצחק ויעקב׳**. (תדא"ר' כה). (הר' שלום מאיר וולך שליט"א) ■

אחר. שהרי בבטן אחד נולד הוא ועשו. ועשו יצא לתרבות רעה. ויעקב הלך בדרך טובים'. כמה מרעישים הדברים; **׳מעשי אבות סימן לבנים׳**. ובכך שיעקב ועשו נולדו כתאומים, יש סימן לבניהם אחריהם לדורות עולם; 'אין תירוצים! יהודי לא יוכל להסתתר מאחורי הטענה שגדל בבית חילוני, חסר מסורת. יאמרו לו: **׳מעשי אבות סימן לבנים׳**. אברהם אבינו גדל בבית תרה, עובד האלילים. וגילה את אור האמונה. יהודי לא יוכל להסתתר מאחורי טענה, שהיה נתון להשפעת נערים מבוגרים ממנו, פורקי

מדוע היו יעקב ועשו תאומים? מדוע לגרום לרבקה אמנו ע"ה, הצדקת האלקית, יסורים ומכאוב עד לזעקה: **׳אם פן למה זה אנכי׳**? לרבנו הריטב"א ז"ל תשובה מאלפת, המחייבת כל אחד מאתנו. וכך כתב בפירושו ל'הגדה של פסח'; **׳נאמן ליצחק את יעקב נא את עשו׳** ('יהושע' כד) ('הגדה של פסח') 'ודע, באמת, כי לכך יצא עשו הרשע תאום עם יעקב, כדי שיבינו כל העולם, שצדקתו של יעקב באה לו, לא במערכת מזל. ולא בטבע אב ואם. ולא במכריח

תכלית ושוא

מה בין הא להא?

והרעלה). תשעים אחוז מן השדורים, הבל. כל הצעות הבילוי והנופש, כל מדוחי הספורט והתרבות, הכל 'הא, שוא', אפס חלול. ולעומתם; שעה של תפילה, לימוד תורה, אמירת תהילים, מהנה את הנפש, מחיה את הנשמה, מפרה את המחשבה. מאירה את היום ומקנה עולם הבא; **׳יעקב׳**, עם מבט לעקב ולסוף, עם מטרה ויעוד, קרן ופירות. (הר' שלום מאיר וולך שליט"א) ■

'הא, שוא' ('ב'ר' סג ח). כלומר; זה כלום! אפס! ריקנות! בכל מעשה שהאדם עושה, יתבונן ויבחן, אם יש לו מטרה, תכלית, יעוד, מעשה של יעקב הוא. אך אם אין בו מאומה, אלא 'סתם כך', בידור ופיזור, הבל וריק, 'הא, שוא' הוא, עשו ותו לא. נשים לב; תרבות שלמה של **׳עשו׳** אופפת אותנו. של העברת זמן, של בילוי עקר, בלא מטרה. תשעים אחוזים מן העתונות, הבל. (שלא לדבר על השחתה

התורה הקדושה נצחית היא ולקחיה נצחיים. גם מפרשת יעקב ועשו, יש להפיק לקחי נצח. על כל אדם להתבונן ולחשוב: "על מחנהו של מי אני נמנה, על מחנה יעקב, או על מחנה עשו, חלילה"? **בכל מעשה שלו, חייב הוא לבחון**: "האם זה מעשה של יעקב, או של עשו"? כיצד יבחן? מה בין יעקב לעשו? שמותיהם מרמזים על מהותם: **׳יעקב׳** הוא מלשון 'עקב', סוף. ואלו **׳עשו׳**, אומר המדרש:

חדש במבצע!!! DVD 2 מהרצאותיו על הרב אמנון יצחק שליט"א ב'נסאו קוליסאום' בארה"ב 10,000 א"ש פרטים בעמ' 7

פרשת 'תולדות'

"וילכו מאתו בשלום"

"ענה כסיל באלתו"

וקרא שמה רחובות. כן הדבר בכל הענינים החומריים והרוחניים, הן במסחר והן בלמוד התורה. ואם מי שהוא אינו מצליח בתחילה בלמודו, אל יעזוב את התורה, כי סוף הכבוד לבוא. ואם נכשל תחילה, יעמוד על אמתתה בסוף. ('חפץ חיים')

"אתה עתה ברוך ה'" ('בראשית' כו כט)

תחילה לא נחשב יצחק בעיניהם לצדיק הדור, שכן אברהם התנהג בחסד גדול והיה מקרב אליו את הבריות. ואילו יצחק התנהג בדרך אחרת, ["בפחד אביו יצחק" ('בראשית' לא גג)] עד שהיו להם לאבימלך ואנשיו הרבה קושיות כנגדו. ברם, היו נוהגים בו כבוד בתור בנו של אברהם. אבל עתה, משנוכחו לדעת שהוא הוא צדיק הדור, נתישבו להם ממילא כל הקושיות הקודמות. והם אמרו: "כאן ראינו פי הנה ה' עמך" ('בראשית' כו כח) שאפילו בתחילה, כבר היה האלוקים אתך. וכל מעשיך, אשר עוררו אצלנו קושיות, היו צודקים ונכונים. בתחילה כיבדנו אותך רק בזכות אביך אברהם, אולם עכשיו נוכחנו לראות, כי: "אתה עתה ברוך ה'", אף אתה עצמך הינך עתה ברוך האלוקים, צדיק הדור, נוסף על היותך בן לאברהם. ('בית יעקב')

חולה גדול וקטן. מה ההבדל?

יעקב ועשו היו תאומים. מדוע הכתוב קורא לעשו: הבן הגדול. וליעקב: הבן הקטן? ('בראשית' כז טו-מב) עונה הרבי מזוהל זצ"ל ע"פ משל; ילד ראה שהוריו מודאגים כיון שהסבא נפל ונחבל. ביום השני החמיר מצבו של הסב וכחותיו עזבוהו. ביום השלישי, עלה חומו והרופא היה מודאג. ביום הרביעי, חדל הסב לדבר ובבית שררה אירת נכאים קודרת. לפתע חדל הנכד לככות ככי תמרורים, שהדהד שבעתים בדממה העצובה. חרדו אליו כולם ושאלו: "מה קרה, מדוע אתה בוכה?" "איך לא אבכה" קרא הילד "אני חושש לחייו של אחי, הילד הקטן. גם הוא נופל כשהוא מתחיל ללכת. גם הוא חולה ויש לו חום. וגם הוא אינו מדבר". צחקו הכל ומהרו להרגיעו: "לא, אין זה כלום. ילד קטן נופל בלכתו, עד שהוא גדל ולומד לצעוד. ואם הוא חולה במחלת ילדות, יבריא

כי אפשר להערים ולרמות. לפיכך, כאשר שאל אותו עשו: "היאך מעשרין את המלח ואת התבן?" סבור היה, כי באמת ובלב תמים שואל זאת עשו. ומשום כך רחש לו אהבה יתירה. אבל רבקה, הרי נולדה במחיצתם של רמאים; אחיה היה לבן הארמי. וכבר הכירה היטב את טיב העולם, שאפשר לשאול שאלות, כמדקדק במצוות ולהיות בעת ובעונה אחת, עשו הרשע. לפיכך אהבה את יעקב, אשר בו הכירה את האמת לאמתה. (בשם הרבי מרופשיץ זצ"ל)

"ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בככה" ('בראשית' כה לב)

לפלא הדבר; את הצדיק מביאה הזכרת יום המיתה לידי תשובה ויראת שמים. ואצל עשו, להיפך, מכיון שהוא הולך למות, ע"כ, מה לו ולבכורה? והבאור הוא; מפני כי הצדיק מקיים בעצמו מאמרו של ר"י; 'העולם הזה דומה לפרוודור בפני העולם הבא. התקן עצמך בפרוודור, כדי שתכנס לטרקלין' ('אבות' ד). ודרך אנשי נמוס, כשצריכים להופיע לפני איש רם המעלה, מכינים הם את עצמם במלבושי כבוד. ואם מזדמן שהמלך בעצמו הזמין אנשים אצלו לבית המלכות, לא ירפו ממלאכת ההכנה ימים רבים, כי הלא עליהם להכנס לחצר המלכות ולדבר עם המלך. ואם התנא אומר לנו; שאנו צריכים להכין עצמנו משך שבעים ולפעמים שמונים שנה, בשביל להכנס לטרקלין של מלך מלכי המלכים, מאליו מובן, שהטרקלין הוא ממדרגה גדולה עד למאד. לא כן אזה"ע, המאמינים בתורת; "אכול ושתו פי מקור נמות" ('ישעיה' כב יג) אינם זקוקים לשום הכנות. ומכיון שעשו הולך למות, למה זה לו בכורה? ('חפץ חיים')

"ויחקרו עבדי יצחק בנחל" ('בראשית' כו יט)

ענין הבארות אשר חפר יצחק מלמדנו; שלעולם לא ירפה האדם את ידיו מלהמשיך את העסק אשר התחיל, אל יאוש ואל כשלון. אם יצחק אבינו חפר ולא מצא מים, חפר באר אחרת עד שמצא מים. ואם רבו עליה, חפר באר אחרת. וכ"כ המשיך במלאכת החפירה, עד שסוף סוף חפר ומצא באר שלא רבו עליה

"ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק" ('בראשית' כה יט)

הפרשה הקודמת מסתיימת במילים: "על פני כל ארצו נפל" ('בראשית' כה יח). וזה בא לרמז, כי כאשר יפול ישמעאל באחרית הימים, תזרח אז שמשו של משיח בן דוד, שהוא מ'תולדת יצחק בן אברהם'. ('בעל הטורים')

"בנקמתו את רבקה.... לו לאשה" ('בראשית' כה כ)

מדוע ציין כאן הכתוב שרבקה היתה; "בת פתואל הארמי מפדן ארם אחות לכן הארמי"? ומה ההדגשה, "לו לאשה"? ומדוע ציין שיצחק היה בן ארבעים? אומר רבנו רפאל המלאך בירדוגו זצ"ל ממקנס: "הואיל ומרבית בני הדור עבדו עבודה זרה. וגדולה השפעת האשה על בעלה. המתין אברהם אבינו, שבנו יגיע לגיל 'בינה' ('בן ארבעים לבינה', 'אבות' ה כא). ואז, גם בתם של עובדי עבודה זרה, תהיה 'לו לאשה', שהיא תושפע ממנו ולא להיפך.

"ויקראו שמו עשו" ('בראשית' כה כה)

'הכל קראו לו כן' (רש"י) עשו הנהו סמל השקר! כפי שאמרו חכמינו במדרש; 'הא שוא שבראתי בעולמי' ('ב"ר' סג ח). ולדאבון הלב, נמשכים הרבה אנשים אחר השקר והכל נכרכים אחריו. ברם, יעקב הנהו סמל האמת! כמו שכתוב: "תתן אמת ליעקב" ('מיכה' ז כ). לפיכך, נאמר רק; "ויקרא שמו יעקב" בלשון יחיד, לפי שהאמת, אין לה אלא מעט אוהדים הכרוכים אחריה. יחידים הם אלה הנמשכים אחרי יעקב. ('דגל מחנה אפרים')

"ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקב" ('בראשית' כה כח)

יצחק היה עולה תמימה, תמיד מובדל ומופרש מן העולם. ולא העלה כלל על דעתו,

גנזי המלך דברים הטעונים גיזה גנזי המלך דברים הטעונים גיזה

"וַיִּלְכוּ מֵאֵת בְּשָׁלוֹם" (בראשית' כו לא)

מדוע אמר להם יצחק: "בְּשָׁלוֹם"? הלא רק למתים אומרים כך, אבל לחיים צריכים לומר: "לְשָׁלוֹם"? אלא, שיצחק ענה להם כאוותם. **הם אמרו:** "וַיִּשְׁלַחֲךָ בְּשָׁלוֹם" (בראשית' כו כט). **והוא אמר להם:** "בְּשָׁלוֹם". (מדרש 'לקח טוב')
בענין זה של "ענה כסיל פִּאֲלָתוֹ" (משלי' כו ה). **מסופר;** שאדם אחד נכנס אל ה'כתב סופר'. **אמר לו הרב:** "מדוע כבודו הטריח עצמו לבוא אלי?" **ענהו הטפיש:** "לא, הלכתי פה לסנדלר. וממילא כבר נכנסתי אל הרב". כשסיימו לדבר, קם האיש ללכת וה'כתב סופר' מלווהו. "הרב לא צריך לטרוח ללוות אותי". **אמר האיש:** אך ה'כתב סופר' ענה לו כאוותו ואמר לו: "לא, אני פשוט צריך לצאת לבית הכסא". ■

במגדד, בספרו 'ויקהל משה': "מדוע הקב"ה לא גילה ליצחק אבינו ע"ה, שיצחק הוא הראוי לברכה. ועשו הוא רשע ואינו ראוי לה?" **ותירץ:** שהקב"ה סובב, שיצחק אבינו יבחר בעשו. ולמעשה, יעקב הוא שיקבל את הברכות ועשו יבקש להורגו. ויעקב יצטרך לברוח לחרן, כדי ששם ימצא זיווגו. **ועוד;** שהיה זה כעין עונש ליצחק אבינו ע"ה. שמכיון שהאמין בתחילה לכזבי עשו, מבלי להרהר אחריו ולפקפק בהתחזותו, לא גילה לו הקב"ה את האמת. כי גם מענישים את האדם על דבר שהיה לו להבין בו ולא הבין.
כמו שאמרו בספר 'חסידים' על וידויו של בלעם: "חֲטָאתִי כִּי לֹא יָדַעְתִּי כִּי אֵתָּה נֹצֵב לְקַרְאֲתִי" ('במדבר' כב לד). "חֲטָאתִי", בכך ש"לא יָדַעְתִּי". כי אי הידיעה, אף היא חטא ('חסידים' סי' קנג).

ויתחסן. ואם אינו מדבר, אל דאגה, הוא עוד ילמד להגות מילים". זהו ההבדל בין הגוי, **עשו,** הבן "הַגְּדֹל", לבין היהודי, **יעקב,** הבן "הַקָּטָן". עשו הוא "הַגְּדֹל", שאם נכרים בו סימני מחלה, השחתת מידות ועיוות מעשים, אין כל תקוה שירפא מהם והם ידרדרוהו עד לאבדונו. אבל יעקב, משול הוא לבן הקטן, שגם אם יש בו חסרונות, גם אם יש בו עונות, הוא יגדל וירפא מהן, יתבגר ויתחסן, ישוב בתשובה ויטיב דרכו. יתקרב אל בוראו ויחסה בצילו.

"וַיִּקְרָא אֶת עֵשׂו בְּנוֹ הַגְּדֹל" ('בראשית' כו א)

שואל רבנו משה יחזקאל צאלח זצ"ל

"וַיְהִי כִּי זָקַן יִצְחָק וַתִּכְהִינּוּ עֵינָיו מְרֵאֶת"

הבשורה ביסורי דורנו

יצחק תבע יסורין

הרבנית להמתין עד שהרב יתפנה אליו. התישב האיש באחת הכורסאות שנצבו בחדר. וכיון שהיה עיף מטורח הדרך, שקע בשינה עמוקה.
ובחלומו; הוא רואה את עצמו מגיע לשמים ורואה לפניו דרך שוממה, אף נפש אחת לא נראתה באופן. דממה מוחלטת שררה במקום. אט אט החל צועד במעלה הדרך. לפתע, שמע מאחוריו קול רעש גדול. הקול הולך ומתקרב אליו. לפתע, עקפה אותו מרכבה גדולה מלאה מלאכים צחורים כשלג. המרכבה חלפה במהירות ונעלמה באופן. אח"כ חלפה על פניו עוד מרכבה, כראשונה. ובעקבותיה מרכבות רבות כולן מלאות מלאכים לבנים, חלקם גדולים ועצומים וחלקם קטנים וצנומים. כאשר תמה שיירת המלאכים הלבנים, החלה לעבור על פניו, שיירה ענקית של מרכבות נושאות מלאכים שחורים מטילי אימה. הדבר עורר את סקרנותו, הוא החיש את צעדיו, עד אשר הגיע לככר רחבת ידיים, שם מצא את כל המרכבות חונות. המלאכים שירדו מהן פנו לעבר מרכז הככר, שם עמדו מאזנים ענקיות. והחלו לעלות עליהן.

על היסורים של דורנו זה, שכבר כשל כח הסבל, מן הצרות והפגעים המתרבים מיום ליום, היה **מרגלא בפומיה** (של 'ה'חפץ חיים') **מאמרו של הגר"א זצ"ל;** שכל ימי הגלות, דומים להריון. וסוף הגלות, דומה לחבלי לידה. **וזהו מה שאמרו: 'חבלו של משיח' (שבת' קיח).** **ופירש"י 'שם'; 'לשון חבלי יולדה'.** והנה, ב"חֲבָלֵי יוֹלָדָה" ('הושע' יג ג) יש לך אשה המקשה לילד והיסורים מתגברים, עד שאין בכחה לסבול **והמילדת העומדת על גבה מנחמת לה ומדברת על לבה:** "אל תיראי, מכיון שהיסורים נתגברו, בטח לא ימשך עוד זמן הלידה". כן הוא ממש בימינו, שמצוקות נתגברו כ"כ, שא"א לסבול עוד, בודאי ברור הדבר, שעומדים אנו להגאל בזמן קרוב. **"הַאֲנִי אֲשַׁפֵּיר וְלֹא אוֹלֵיד יֵאמֶר ה'?"** ('ישעיה' סו ט) ('מעשי למלך')

ובמדרש; 'יצחק תבע יסורין. א"ל הקב"ה: "חייך דבר טוב תבעת וממך הוא מתחיל", דכתיב: "וַיְהִי כִּי זָקַן יִצְחָק וַתִּכְהִינּוּ...".

ובאור הדברים כך הוא; ידוע, שכל מעשי בני אדם שוקלים בפלס ומאזני משפט. ועל כל אחד ואחד להשתדל, שהזכויות והמצוות יכריעו את הכף. והנה, בשעה שמביאים את האדם לדין, מתקבצים כל המליצים והסגורים שנבראו מן המצוות ועומדים לימין הנשפט. וכמו כן באים המקטרגים המונים המונים ועומדים משמאלו. והנה ידוע, שהמצוות שהאדם עושה שלא בכונה, או מפני פניה וכבוד, אין כחן יפה כ"כ. אולם רוב העבירות, אדם עושה אותן בכונה וברצון, בתשוקה ובחפץ לב. וע"כ הכף חוב מכריע. והאדם עומד נבהל ונשתומם, אולי יצא דינו לגיהנם.

בית דין של מעלה

בענין זה, סיפר הר' שבתאי יודלביץ זצ"ל; מעשה באדם שהיה למוד ביסורים ומכאובים שונים. מחלות פקדוהו ואת אנשי ביתו. פרנסתו לא היתה ברווח. ועוד קשיים שונים ליוו אותו בימי חייו. **יום אחד אמר לאשתו, שהוא נוסע אל הצדיק המקובל רבי שלום שרעבי זצ"ל כדי לשאלו:** "כיצד עליו לפרש את הנהגת ה' עמו?! ומה עליו לעשות כדי שיוקל לו?"! כאשר בא לבית הרב, נתבקש ע"י

"הַצֹּר תָּמִים פְּעֻלוֹ" ('דברים' לב ד) מצוה תיכף ליסורים שהיו לו לאדם בזה העולם, שימהרו לבוא. ומתקבצים ובאים לצד הימין ומכריעים את הכף לזכות. וע"י היסורין, מתכפרים לו לאדם מעונותיו. ואז הוא שמח ומודה לה' על היסורים הללו, **בבחינת: "אוֹרְךָ ה' כִּי אֲנַפֵּת בִּי" ('ישעיה' יב א).** **ו'חסידים הראשונים היו מתייסרין.. קודם מיתתן' (שמחות' ג).** וזהו מה שאמרו חז"ל על יצחק; **'דבר טוב תבעת'.** ('חפץ חיים')

המשך בעמ' 6 <<<

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

משך מעמ' 5 >>>

כאשר תמו גם מלאכי היסורים, ראה שהקפ עדין נוטה במשהו לצד העבירות. ומזה הבין האיש שמצבו בכי רע. ועוד מעט יוכרז על פס"ד לרעתו. בצר לו, נפליטה לפתע מפיו זעקה גדולה ומרה: "הבו לי עוד קצת יסורים!!" מקול הצעקה, התעורר האיש מחלומו. ובני ביתו של הרב, אשר נבהלו מהזעקה חשו לעברו ושאלוהו: "מה קרה?" רק עכשיו הבין שהכל היה חלום, קם מהכורסא ופנה לעבר הדלת. הרבנית קראה אחריו: "הרי רצינו לדבר עם הרב". השיב לה: "כבר אין צורך, קבלתי את התשובה המתאימה מהשמים". ('לקח טוב') ■

נצבים על המאזנים. וההכרעה נוטה לצד המלאכים השחורים. ידוע ידע, כי אם זו תהיה התוצאה הסופית, יהיה דינו כדין הרשעים. וע"כ החל רועד כולו מפחד. והנה הכרוז מכריז ושואל: "האם נשארו עוד מלאכים?" התשובה היא: "לא!" ושוב שואל הכרוז: "אולי סבל היהודי יסורים בימי חייו. וא"כ אפשר לצרפם לצד הזכויות?" מיד הופיעה מרכבה ענקית של מלאכים שנבראו מכה היסורים שסבל. וכנגד כל מלאך של יסורים, הורידו מהמאזנים כמה מלאכים שחורים, שכן יסורים ממרקים ומצרפים את האדם מעונותיו.

וצנום. וה"ה לגבי המלאכים הנוצרים ממעשי העבירות, אלה שנבראו מעבירות שנעשו בכונה תחילה, או מתוך הנאה, נראו גדולים וכבדים. לעומתם, המלאכים שנבראו ממעשי עבירה שהיו בשוגג או בהרגשת אונס וכדו', היו צנומים וקטנים. ובינתים, המאזנים נתמלאו במלאכים לבנים מצד אחד. ושחורים מצד שני. ובעוד הם מטפסים ועולים על המאזנים, התעניין האיש לדעת: "מי הוא האדם הנידון במשפט זה". כאשר השיבו לו, שהוא עצמו נידון במשפט, הוא נדהם ונחרד לראות, כי כמעט כל המלאכים כבר

נהורה בית העם מושב ונהורה יום שני ב' כסלו 28/11/11

כניסה חינם

פתיחת שערים ב-20:00 תחילת החוכנית ב-20:30

ראש העין מתנ"ס לב העיר מרכז הקסמים 10 יום רביעי ד' כסלו 30/11/11

כניסה חינם

פתיחת שערים ב-20:00 תחילת החוכנית ב-20:30

ההרצאות מאובטחות

כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.TV

נופש חנוכה במלון "יפה נוף ערד" ***
 עם הרב אמנון יצחק שליט"א
 מיום ראשון עד יום רביעי 1,500 ש"ח לזוג בלבד! 3 לילות 4 מיים
 כ"ע כסלו-ב' עבת 25-28/12/11
 פנסיון מלא, הרצאות, בריכה, פעילות לילדים
 רישום בטלפון 03-6777779

לדכאי חיי נפלים
 ילידה ראשון חגים
 ילידה שני 500 ש"ח כדוג
 אפשרות ללינה אחד

שבת נופש ופיוט
 עם "אזכרה תיוק"
 פרשת מקץ חנוכה
 בתאריכים כו'-כח' כסלו
 22-24.12.11 מיום ה' עד מוצ"ש
 אפשרות לשישי שבת בלבד
 במלון חופית נהריה
 גלאט כשר, משגיח צמוד
 בהשגחה:
 הרב ישראל נח ברגר שליטא
 הפייטן שחר לוי הי"ו
 הרצאות מרתקות, פעילויות לילדים
 עוגג שבת עם כיבוד עשיר

050-3131740/1 03-6880691

מבצעים חתנים על מוצרי 'שופר'

שמע - 2 ש"ח
 MP3 - 10 ש"ח
 DVD 2 - 10 ש"ח (גרפיקה צבעונית)
 DVD 3 - 10 ש"ח (גרפיקה לבנה)
 קריאה בתנונית - 10 ש"ח
 ספר 'בכור ההיתוך' - 10 ש"ח
 ספר 'עולם התשובה' - 30 ש"ח
 'ספרות שופר' (860 הרצאות) - 300 ש"ח
 ניתן להשיג במשרדי 'שופר'
03-6777779

טיוול לקברי הצדיקים

עם הרב **אמנון יצחק שליט"א**

ביום שלישי י"ז כסלו 13/12/11

מירון - קבר רשב"י

עבריה - רמב"ם, ר' מאיר בעל הנס

14:00 ארוחת צהרים - במלון 'המצודה' בעבריה

15:15 תפילת מנחה

15:30 הרצאת הרב **אמנון יצחק שליט"א**

יצאה מנקודות האיסוף בשעה 7:30 בדיוק!

בני ברק - רח' מתתיהו 10

ירושלים - בניני האומה'

הישיבה בהפרדה מלאה!

ההרשמה ב'שופר' רח' מתתיהו 10 בני ברק

בין השעות 09:00-15:30

03-6777779

חדש!!! 2 DVD ב-10 ש"ח

ההרצאה שכולם חיכו לה

10,000 איש

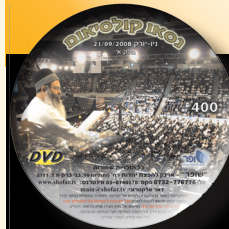
ב'נסאו קולסיאום' ארה"ב

הרב **אמנון יצחק שליט"א**

מדבר על התקופה

על המלחמה ועל ההגנה

ב-10 ש"ח בלבד!

להזמנות ניתן להשיג ב'שופר'

רח' מתתיהו 10 בני ברק

טל: **03-6777779**

מכל הארץ משתתפים
בכל בקר בשעורו

של הרב אמנון יצחק שליט"א

בבית כנסת 'יביע אומר'

של הרב יגאל כהן שליט"א

רחוב עוזיאל 41 בני ברק

השעור ב-4:30 עד 5:30

ביחובת הלבבות 'שער הבטחון'.

ולאחר פכן תפילה בהנף

החפה עם הרב שליט"א

שדור ישיר בכל בוקר באתר

'שופר' www.shofar.tv

- ✓ עבודות בובקט ועוד... ✓ פינוי פסולת
- ברזל ✓ פרוקי מבנים ✓ כל סוגי ההריסות
- ✓ הובלות קטנות ✓ מפנה מוצרי השמל בחינם
- שירות אדיב ומקצועי 24 שעות ביממה בכל הארץ

יעקב 054-7341447

בס"ד

'מעוז צור ישועתי'

בעזרת ה' ארגון 'שופר' מזמין

את כל פעיליו וידידיו מכל רחבי הארץ

לשמחת חנוכה

עם הרב **אמנון יצחק שליט"א**

את הערב ינעימו זמרים כשרים ביניהם:

ארז יחיאל, אהרון כהן, עזריאל כהן, יצחק אבוהב

במוצאי שבת פרשת 'מקץ' גר חמישי של חנוכה

כח' כסלו 11/דצמ' 24 בשעה 20:00

באולמי 'ארמונות חן' המפוארים

'כיבוד קל' במקום כניסה חופשית

הכניסה לגברים בלבד

הפגנה רבתי

זריקת 1000 טמבלויזיות

הרב אמנון יצחק שליט"א במשמד

עם ישראל נזקק להביא גליון אחד המבליזיות שלו
 סמן בני המבליזיה המלאה וזאת הדרך לך במחירים הנמוכים
 לקליטתם במקום שישם מלאה בידי תורה והסבר לסיבת ההפגנה
 במקום זמנך נשדוד שיש לכל המבליזיות עלולות וזו אחר שישלח את המבליזיות

קהל המשתתפים חובד ע"י הרב אמנון יצחק שליט"א

ההפגנה תתקיים אזה ביום שלישי י' כסלו 12/12/2017 בשעה 18:00
 במתחם 18:00 בדיוק סמוך תורה נציגן 14 ירושלים פתח
 גל המבליזיה וישראלית בתחנת תחנתים בשעה 18:00
הקדימו את הגעתכם

ההפגנה באישור המשטרה

חל איסור הנפת שילוט עם תוכן של הסתה

חל איסור מוחלט לחסימת כבישים

חל איסור לקיים תהלוכה

חל איסור להיכנס לבנין המבליזיה או להפריע לפעילוחם

כניסה לכבישים נרחב שמוך כניסה לתחום נרחב נעילה זמן כניסה
 באם בהמוניכם